

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

át, melybe föl vannak véve az új...
 Kőnyvészet.
 megjelent könyvek, melyek kapha-
 ajos könyvkereskedésében Debre-
 tabornok. A szerzetes uralma,
 19-ik században 2 kötet 4 ft — kr.
 éthy Aurél. Háromezer tengcri
 utazás. 2 ft — kr.
 átz Emil. Suezig és vissza. 2 ft 20 kr.
 kens. Pusztaház, olesó kiadás 5
 2 ft 50 kr.
 kens. Nehéz idők. Olesó kiadás
 1 ft — kr.
 Viktor. A pápák bínei, mérgeze-
 saik, orgyilkolásaik, vértörtézet-
 saik. 1-50 kötet, előfizetési ára a
 3 ft — kr.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 ft. Félév re 5ft.
 Három hóra 2 ft 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
**Előfizetési pénz s min-
 den közlemény: Főpíacz
 Vecsey-ház földszint a
 szerkesztőséghez bérment-
 ve küldendők.**
Hirdetési díj:
 5 hasábos petit sorért 5 kr.

Nyitlőterem megjelölés közlemény
 5 hasábos sora 15 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint szinte
 több izbeli hirdetések alku szerint s
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: Minden beiktatásért
 külön 30 kr.
Előfizethető helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy
Károly könyvkereskedésében s a
 szerkesztőségél. — Egyébut a pos-
 tahivatalok utján.

Legújabb.

1870. május 11. Havreban hétfőn
 irások voltak. A radical lapok,
 a "Gazette" is desavouant a rend-
 zőknek eszközök. Attól tartá-
 nek, hogy a nyugtalan-
 kosság lévő megszálló hadtestben
 megcsúszott 540 nemmel szava-
 n visszavonták magukat a szava-
 r e n e z. máj. 11. Acquali tar-
 get egy új forradalmi banda merült
 kiamatik Foglia, a republikánus
 isereg táborának főnöke által van-

1870. május 11. A "Gazette des
 s. Tegnap este 9 órakor a Fau-
 pleben megjutak a zavargások.
 ban és rue St-Maurban omnibu-
 sgratott más kocsikból torlaszokat
 tek egyikére város zászlót tüztek
 g és a párisi ország eskakmar
 nem torlaszokat.
 n d' Eau-törény egy munkás revol-
 egy galogalsági gárda-hadnagya, ki
 lyosan megsebesült. A katonaság
 a hadnagya megakadályozott. Ezen
 ott. Nyolc egyen a lakánya előtti
 gygyverezni, de ez nem sikerülvén

1870. május 11. A "Journal Officiel" esti
 a kormány rendelt, hogy a már elő-
 rése méltó kísérletek nem fognak
 van határozva, azokat nem is tűrni
 eshetőségek végett Párisra rendelt
 szatartek helyettesítéke. A "Pa-
 riarid Emil sematör" og "Prove-
 reur" szerint, a pabiscetum erde-
 ben nincs szó sem, hogy az összes
 eközönjön. Grammontnak külügy-
 vezetéke még mindig valószínű.

1870. május 12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

Horn levele s az „Ellenőr.”

Ha két lapnak kiegyenlített való ügye van egymással, legjobb, ha maguk végzik be és intézik el a felmerült vitát, egy harmadiknak közbejött nélkül. Így szokás ez általában a journalistikában, hol polemikai alkalmával ritkán van mit tartani az érdekelte feleknek fogadtalan prókatorok beavatkozásától. Lássuk kiki a perlekedők közül, hogyan boldogul jobban a mássikkal. Ott van mindegyik kezében a toll — azzal pompásan lehet parirozni a támadásokat, vagy visszaadni a vágásokat. De segítséget nem igen szoktak nyújtani a küzdőknek. Magukra hagyjuk a két gladiátort, s a közvélemény aztán eldönti, melyeket illeti meg közülök a nyert győzelem bájára. Már ez szokás így, és áthágása nem fog észbe jutni egy tisztességes hírlapíróknak sem.

Vannak mindazonáltal körülmények, melyek közt e szokás megszűnik kötelező erővel bírni, és hol két ellenfél vitájához hozzászólani nemcsak nem idefontalosság, hanem nyílt és egyenes kötelesség. Beáll pedig e helyzet mindannyiszor, valahányszor a vita tárgya olyan, hogy érdekelve van általa a közügy. Ily esetekben természetesen nincs oly korlát, mely megakadályozhatna valamely lapot abban, hogy hozzá ne szóljon a vitához, ha mindjárt két ellenfél polemikájába kellene is beavatkozni. Beáll e kivételes helyzet még akkor is, ha a vitára alkalmat nyújtó ügy természete már eleve feljogosítja a hírlapíró, miszerint részt vegyen az illető ellenfelek discussiójában. Ily természetű tárgynak tartjuk mi H o r n E d e ur nagy feltűnést okozott Nyil levelét is, azért nem hiszünk indiskretiót elkövetni, ha röviden hozzászólunk e levélhez, és azon polemikus megjegyzésekhez, melyekkel az „Ellenőr” Horn ur e legutóbbi enunciacióját ki-sérni jónak látta.

Az ügy következő:
 Horn ur pár hét előtt felszólított, mi-kép fogadják a választást a gönczi választó-kerületben, melyben esetleg új választás fog végbemenni közelebb. Horn elfogadta a meg-tisztelő ajánlatot, de csakhamar kénytelen lón visszavonulni, miután ama határozottan baloldali választó-kerület legeszkélyebb haj-laladságot sem mutatott megválasztására. A „Hon” szerdai számában Horn ur szőnyegre hozza az ügyet, elbeszélve jelöltségének történetét egy hosszabb nyílt levélben, mely Szathmáry Miklós urhoz van intézve, mint a gönczi kerület képviselőjelöltjéhez. Levele végsősorában Horn ur kijelenti, mikép élénk óhajátosa volt bejutni a magyar képviselőhá-ba, hogy értékesítse tapasztalatait a közér-dekek javára. Azonban meggyőződött többszöri meghiusult jelöltsége után, hogy nincs remé-nye bejutni az országház padjaira, miután a választókerületben iránta, mint z s i d ó iránt, mindenütt ellenszenv uralkodik. Levele végén így szól keserű humorral: „Nem va-gyok magyar képviselőjelöltnek való, hiányá-ban levén az erre mulhatatlan szükséges két

kelléknek: a keresztységnek és a vármegyei sógorságnak, komaságnak.”
 Szomorú dolog, hogy az ellenzék egyik legkiválóbb hírlapírójának és elsőrendű pénz-ügyi kapacitásának oly nyilatkozattal kell a világ elé lépni, mely méltán az elkedvetlene-dés és sértett öntudat jeleit viseli magán.

Horn ur levele nem bók, hanem megle-hetőes keserű lapdacs, melyet úgy hiszünk, nem mindenütt nyeltek le arczintorgatás nél-kül. Mindazáltal nem vesszük zokou H o r n ur azon színtéségét, hogy tartózkodás nélkül kitárta érzelmeit. S ép ebben különbözik ál-láspontunk ez ügyben az „Ellenőr”-étől, mely nehezteléssel szól a keserű hangról, mely Horn levelét jellemzi, bár ösztönelt óhajátán-öt mielőbb a képviselőház padjain látni. Mi-után ez óhaj egyttal a miénk is, kockázati-n akarunk pár szót Horn ur sikertelen je-löltségeit illetőleg, reflektálva tisztelt lap-társunk megjegyzéseire. Ideje már, hogy egyszer hímezés-hámozás nélkül szóljunk ez ügyről, mely kizárólag pártunk ügye.

Hogy a felvilágosultságot nem lehet tör-vény által valóítani máról holnapra a nép agyában — mint az „Ell.” mondja — az bizony nagyon is igaz, s azért nem is csodálko-zunk, hogy néptünk nem bír még kibontakoz-ni az előítéletek ködköréből. Mindazáltal is azt hiszünk, hogy Horn ur utóbbi jelöltségeit Sz.-Endrén, Párdányban, Tasnádon s a gönczi kerületben nem annyira ez előítéletek, hanem inkább ama csekély bu-zgóság és érdeklődés buktaták meg, melylyel jelölt-sége a párt részéről talál-kozott. Ez czafolatlan tény, melynek okát nem lehet feladatunk kutatni. Itt a kérdés tehát az: Akarja-e az ellenzék hasznát venni Horn képességének parlamenti tén, vagy sem? Ha igen, miről nem kételkedünk, akkor járjon el jelöltsége érdekében hasonló tevé-kenységgel, minővel az angol vagy francia ellenzék juttatja kizemelt férfait a törvény-hozó testületbe. Nem hiszünk, hogy egy ha-tározottan baloldali választókerületben nem lenne elég a párt kiválóbb tagjainak nyoma-tekos ajánlata arra nézve, mikép Horn ur helyet találjon az országházban. Hanem nálunk az egyéni ambíciók nem örmest rendel-lik magukat alá a pártérdeknek. Ha Horn ur nem birt volna mindannyiszor a baloldali ellenjelöltekkel azon választó-kerületben, hol eddigelé fellépett — már rég helyet fog-lalhatna a törvényhozók sorában. Néptünk nem igazolásra határozottan kell hangsu-lyozunk, hogy Horn ur jelöltségeit nem ki-zárólag a zsidók elleni ellenszenv buktatá meg. Nekünk is van szerencsénk ismerni a magyar népet, de dicserétre mondvá, nem tartjuk oly fanatikusnak, hogy meg ne vá-lasztana egy zsidót akkor, ha annak jelöltsé-gét a párt kiválóbb férfiai úgy a központon, mint az illető kerületben hatályosan támoga-nák és föleg, ha ellenjelöltjei lemondának előnyére.

Megtörtént-e ez, kérjük az „Ellenőr”-t? Hisz Horn urnak mindjárt vesztett ügye volt, olasz patriota ilyen mint ez, nem csodálkozom, hogy ügyük oly rozsol meg.
 — Valóban e látszat ellene szól, de mind-amellett is derék fickó ő. Engedjen meg ön, hogy kissé oda nézhessek s vele beszéljek.
 Milburn a patriota mellé állt, s társalgásba ereszkedett vele, melnyél minden este Reginald forgott szóba, mit ez ama körülményből magya-rázott ki, hogy a p-triota megfordulván, gonosz kifejezésű szemével rátekintett, vagyis inkább oly áthatólag szemlélgette őt, mintha mélyen be akarná vérsi arcát emlékébe.
 Franciaúl beszélgettek s olykor egyegy szó eljutott Reginald felé. Ugy tetszik neki, mintha alkudoznának valami felett, s az idegen belegegyelőleg rázza fejét. Mintegy öt percznyi társalgás után Milburn kivette tárczáját és amint Reginald észrevette, egy ótdolláros bankjegyet adott az idegennek, mire utóbbi, miután Milburn föltekint, hangosabban mint előbb, de szintén fran-ciául e szavakat mondá:
 — Helyesen uram, mindenről gondoskodni fogok.
 Milburn ajkába harapott, mintha e nyilat-kozat neki nem lett volna tetszésére, de csakha-mar közönyös arczót öltve, visszaült helyére, a doktor mellé.
 — Némi megbízással láttam el barátomat, — szőlt Milburn. Ez ember szándaódon szegény s így legjobban láttam előre kifizetni.
 A főtállat étkéhez megelöltesen hozzá láttak; Milburn nagyon elemében volt s Reginald nem győzte eléggé bámulni ennek sokoldalú is-mereteit; leginkább meglepte őt azonban Milburn-
 nak az orvosi tudományban való alapos ismerete, mely bármely orvosnak becsléltére vált volna.
 Estelizes után Milburn egy üveg burgundit, valódi Clos-Vougeot-ot kért.
 — Ez a boroknak királya! — szőlt mialatt a poharakat megtölté. Vajon ki innék akkor port vagy sherryt, ha e nemes bort élvezheti!
 E bor valóban kitűnő volt, és Milburn gon-doskodott afelől, hogy a doktor pohara soha se maradjon üresen. És ez csakhamar ama kedélyes állapotban volt, mint azt legtöbb embernél a jó

mihelyt ellene oly baloldali jelöltek léptek fel, kik nem zsidóságukon kívül még azon előnyvel is bírtak, hogy nevék és személyök ismert volt az egész választókerület előtt, bár az ország megjelölésével látta ez urakat Horn Ede ellen fellépni. E sorok írója igen jó hazafiának és elvszlárd pártembereknek tartja Lupa, Beniczky s Szathmáry M. urakat, de azt nem hiszük, hogy valaki ki-állíthatná nekik a bizonyítványt, mikép fogal-munk van a pártérdekről. Sokkal nagyobb le-kötelezettséget éreznek iráruknak, ha le-mondva egyéni ambíciójukról, elősegítették volna Horn jelöltségének sikerét. Hanem „vannak dolgok, melyeket nem lehet forcio-zni,” — mondja az „Ellenőr.”

Lehetséges egyébiránt, hogy a zsidók iránti előítélet és előlugság akkor is meg-buktatta volna Horn urat, ha ellenjelöltjei, fölfogva a pártérdekből folyó kötelességeket, nagylelkűen visszaléptek volna előnyére. Le-hetséges, hogy ez ellenszenv érzelmek ak-kor sem nyitottak volna utat Horn ur szá-mára a képviselőházba, ha a párt és vezér-férfiai minden lehető megtette volna Horn jelöltségének érdekében. De ez esetben leg-alább megnyugtató volna az öntudat, ho-gy a párt megtette a kötelessé-gét. Megtette-e eddigelé, mit gondol az „El-lenőr”? Megtette-e egy, mint annak idején az angol reformpárt, midőn szüksége volt Cobden, Bright és mások tehetségére a par-lamentben?

Ha tisztelt lapársunk erre igennel felel, akkor töredelmesen elverjük mellünkön a mea culpát. Hanem addig nem ráz-hatjuk le magunkról a meggyőződést, mikép nem egyedül a zsidók iránti ellenszenv volt az, mely megbukatta Horn többszöri föllép-ését. Azon különböz őj tanácsokra nézve, mikkel még az „Ellenőr” Horn urnak szol-gál, nem lehet föladatunk megjegyzéseket tenni. Hanem az egy kissé furcsa kívánság, hogy valakinek így kellemetlen tapasztalatok után még jó kedve is legyen. Ez guszts dolog, és „forciozni” ezt sem lehet. Bajos dolog édes képet csinálni, mikor az ember eczetet iszik.

Horn ur azt mondja levele zársoraiban, hogy nem fogja háborítani elvbartait jelölt-ségi törekvéseikben. Elhiszük. Ily tapasz-talatok mást is elkedvetlenítenének, kinek érdemei a képviselőlegre kevésbé nagyok, mint Horn Ede uré. Jobb lesz valóban, ha nevének engedni többé meghurcoltatni a választó-kerületben Tuhutum Balabér, vagy Bendegúz Etele nevei mellett. Ismételt bukásai úgy sem váltak előnyére pártunknak.

Nem tudjuk, hogyan gondolkodnak „irányadó baloldali körökben” Horn ur leve-léről s az „Ellenőr” válaszáról, hanem annyit mondhatunk, hogy mi szegény, avatatlan vi-déki ellenzékiek fájdalmasan érezzük, mikép pártunk országgyűlési képviselőinek sorából mindeddig kimaradt azon férfi, ki kiváló nemzetgazdászati, pénzügyi és politikai tanul-mányai és tapasztalatainál fogva első helyen van hivatva képviselni a m a g y a r a z-

bor előidézni szokta. Az egész világgal kezdett kibékülni, s e pillanatban még társa valódi jelle-méről is kezdett megfeldekezni.
 — Jöjjen doktor — szőlt Milburn — e telt pohárt oly lény egészségére akarom üríteni, kiért ön is kocczintani fog. — E pohár Evelyn Edith kisaszony egészségének legyen szentelve! — szőlt ünneplésen, átható tekintettel vetve Reginaldra.
 — Örömmel iszom e fiatal hölgy egészségé-re! — válaszolt a doktor nyugodtan, miután e pillanatban észbe jutott, mit ért ez „egészség” alatt. — Azonban — folytató — én úgy hiszem, hogy e toasztba Lionel és Klárát is befoglal-hatnák.
 — Örömet! — szőlt Milburn. — Tehát: az Evelyn család egészségére!
 Mindenki kiürte poharát.
 — Mikép gondolkodik ön Edith felől? — kérde hirtelen Milburn, észrevételező oly szá-
 jékkal, hogy a kérdéses Reginald meglegye.
 — Hogy érti ön azt? — kérde a doktor nyugodtan.
 — Azt értem az alatt, hogy a hölgyek me-lyik fajához sorozta őt?
 — En derék, ószinte hölgynek tartom őt.
 — Ószintének? Ejh doktor, még ön nagyon jámbor ember, ha ószinteségben hisz!
 — Kétségkívül eléggé jámbor vagyok egy benső ösztönnek — mit mi lelkiismeretnek ne-vezünk — binni, mely mindannyiszor hozzánk kö-zeledik, valahányszor roszt akarunk tenni.
 — Ejh! — gunyolódott Milburn; de észre-vevén a doktornak elkomolyodott arczát, egész-telkenységét gerjesztőleg imig fordítá beszédét:
 — Bocssáson meg nekem, ha nézetem nagyon eltérő az öntől; de valóban nem gondoltam, hogy oly égen mint ön, a babonának rabja legyen. Győződjék meg kedves doktorom afelől, hogy lelkiismeret csak költemény. Ha az bensőnkben lakó őr lenne, hogy van az, hogy különböz em-bernekélkül féltékeny dobog a szív? Honnan van az például, hogy egy ember valamit bűnnek tart, míg azt a másik helyesnek találja? Egy pá-risi delnő nem érzi lelkiismeretét terhelve, ha va-

aközönység, ipar és keres-
 kedelmi osztály nagy fonto-
 ságu érdekeit a törvényho-
 zó testületben.
 Borostyáni N.

== Kossuth Lajost az „egyptomi magyar egyet” f. év márczius 15-diki nagy gyű-lésében tiszteletbeli elnökévé választotta. Az egyet egy lelkes szavakban irt levéllel tudatá e határozatot nagy hazánkfával.
 == A hivatalos lap pénteki száma a következő communiqéet hozza:
 Biztos kutorfarsból értesülünk a felől, hogy mivel a volt közlekedési minister gróf Mikó által az országgyűlés elibe terjesztett törvényjavaslatok kereshlvtelvé és tárgyalása több időt vesz igény-be, mintsem hogy azzal a kormányzati teendők elvégzése is összeköthető volna — annál fogva a közlekedési ministerium vezetője belegegyezt abba, hogy Hollán Ernő államtitkár, beadott le-mondásának hivatalos elintézéséig, minden ide-jét a benyújtott törvényjavaslatok országgyűlési tárgyalására, s ezekben a ministerium képviselé-tére fordíthatja.

== A baloldali kör elhatározta, hogy a határozatokról szóló javaslatot általánosságban sem fogadják el.
 == Az államvasutak kezelésének bérbeadását — a „P. N.” szerint — Gorove mi-nister határozottan ellenzi és minden erre vonat-kozó tárgyalást megszakított. Gorove ur az állami saját kezelést akarja egészen új alapon berende-ztetni.

== Tanfelügyelőink. A közoktatás-ügyi ministerium „szigorú” rendeletet bocsátott a tanfelügyelők höz, — mely szerint ezeknek kötelességükké tette, az iskolák ügyében hozott törvények értelménél fogva, hogy a felekezé-t és közési iskolákat meglátogassák, az első-beket a törvény szigorú megtartására utasítsák, az utóbbiak állásáról pedig a netalán felmerülő s a községek által nem viselhető költségek szüksé-géről jelentést tegyenek. — Szépen vagyunk. Kül-önben becsljük a közoktatásügynek e rende-letben nyilvánult ószinteségét. Tehát ő exellen-ciája maga is elismeri, hogy a tanfelügyelők eddig nem teljesítették kötelességeiket. Nagy részén nem lehet csodálkozni, mivel az állásra nincsenek — képviselve. A tanfelügyelők egy része a kortes-világ hőse volt, s egyéb érdemök nem ismeretes, mint hogy hívei voltak a kormánynak — szájjal.

A debreczen-szatmári vasutról.

(S. K.) E vonal, előbb mint hittük, meg-nyílt, illetőleg, átadottat a közforgalomnak. És mi-eről még eddig semmit nem tudtunk. Hiába, ez titokban tartják az illetők. Van is okuk, mert nem is a közforgalomnak, hanem egyeseknek adottát — a szolgálatul.
 Megfoghatlan dolgok mindezek. Hiteles for-rásból szolgálnak a megértésre szükséges adata-k.
 Több ministeri rendelet jött már e vonal igazgatóságához, hogy a lerakott sineken senkit és semmit nem szabad tovább szállítani semmi nemű feltétel alatt E rendeletet meg is tartották — papírosan. Hanem a gyakorlat egészen ellen-kezőt bizonyít. Igaz, belgyi dolgok forognak kér-vésben, melyekhez nem igen szoktunk szólni, de most nem hallgathatunk, mivel a közönység, és közzvetve az állá m érdeke van megsérve.
 Halljuk a valódi ténny.
 Közlebebb a debreczen-szatmári vasutvonal-
 on Nagy Károlyból nagy mennyiségű búzát szállí-tottak — természetesen, kéz alatt; a szállít-munk M o z e r Adolf vasuti mérnök lefoglalta Debreczenben, azon oknál fogva, hogy felsőbb rendelet szerint, semmi nemű anyag szállítása

sárnap este színházba megy, míg a skót lady azt csaknem bűnnek tartja, ha valaki azon a napon csak sétálni megy is. Azt mondják, a gylkosk második a lelkiismeret, de én azt tartom, hogy tiz-kiszeretnek neveznek doktorom, az nem egyéb, mint a nevelésnek eredménye.
 Chariton orvos nem volt akép hangolva, hogy ily jelölt ellenszenvét metafizika felett vi-tázzák, s hagyta őt tovább elméldéni, miközben ez embernek kitűnő szellemi képzettségét, — ha-bár az orvos iránta volt is terelvé, — nem győzte eléggé bámulni. Milburn a megtestesült skepti-cizmuslét, lelkiismeret; minden csak türes hang volt ő ellőte, és e nézetét ő egész mesztelenség-ben és önmegelégedéssel nyilvánítá, mi a doktor-ban borzadályt idézett elő.
 Kürtitek az üveget és elhagyták a termet. Chariton orvos eleget ivott, hogy meglehető jó kedve kerekedik, anélkül azonban, hogy részeg lett volna. Mindenesetre a bor behatásának lehet tulajdonítani, hogy ő oly indítványt elfogadott, melyet más állapotban bizony visszautasított volna.
 — Hanem mi már eleget beszélünk ma este metafizikáról, — szőlt Milburn az utcára kiverve.
 — Mit mondana ön aboz, ha hozzáam mennék föl, hol egy fondon havanna szivarral szolgálhatok, és sok ritkasággal mutogathatok meg.
 Reginald már többször megígérte, hogy őt lakásán meglátogatandja és most a bor is rábe-szélő hatással bírt. Tetteinek komoly megfonto-lására képes nem levén, elfogadta a meghívást.
 Milburn karon fogta és gyors léptekben ha-ladtak ama ház felé, a grand street bejáratánál, melyet a doktor már ismer még abból az időből, midőn onnan Milburnt és nővérét kiélpni látta, hogy a grenwichstreeti leubjan Weldforddal ta-lálkozassanak.
 Ez igyénnyel külsőjű ház szobái elegansul voltak felszerelve; az a melyikbe a házi ur Reginald bevezette, inkább valamely delnő bou-doir-jához hasonlított, mint férfiszobához. A pa-dolatot pompás szőnyeg fedte, a falakat drága

meg nem engedték. Mózér igen helyesen, az utasít-
 sás szerint járt el. De mit vallanak a szállítók?
 — Hogy engedelmök volt rá Lóbusan építkezési felügyelőtől. A hivatalot egyént Mózer levél utján meg is kérdezte, de a válasz kesik.
 Nem törődünk mi azzal, ki a hibás, hogy nagy mennyiségű buza szállítottott. Nekünk csak a tényről van dolunk.
 Ugyan, mit gondolnak e vonal felett ren-delkezők, miért közlekednek egyelőre is azok a rozsgépek? — Nemde azért, hogy az építkezé-shez szükséges anyagok gyorsan szállíttassanak a kívánt helyre.
 Az istenért, mennyi munka van még itt há-tára! És már — czéjja elenőre — annyit közle-
 dett a vonat, hogy a hidak kezdenek összedüle-dezni. A vonatnak mindig volna dolga, és azt buza szállításra használják fel. Gyönyörü gazdálkodás.
 Különös még az is, a mint egyes utazókra nézve járnak el.
 Volt rá eset, hogy egy zsidót felvettek pé-nzért, Debreczentől Nagy-Károlyig; és rágon-dolták magokat, a zsidót Vámospércséné letolni a ko-csáról: a szegény diákokat ünnepi követségbe me-netelők alkalmával itt várakoztatták, hogy elviszik — hamar; fel is vették őket, azonban utközben lehajtották, így éjjel nappal galogolni kellett nekik, hogy a kívánt helyre érjenek. Még ezek ugyan magokban megfoghatók lennének, ha a nagy urak, kiknek több módjuk volna ruganyos kocsiban haza vágatni, — derüre borúra nem vinnék.
 Egyes személyek szállítását mi nem rójuk fel hibául; de igen is, megrovandóknak találjuk, hogy itt is rangra néznek, s nem azon segítnek, a kire ráérnek.
 A fenebb elmondott buzaszállítás itt a fő-dolog; ebben rejlik a magyarázatja, hogy miért készül oly sokáig a vonal?
 Hiszünk azonban, hogy az úzerkedők bü-netése nem marad el, s a vonal készítésére pedig több gondot fordítanak. Ne felejtsek, hogy közle-gőgköt 1-sője, mikor — szerződés szerint — e vonalat át kell adni a közforgalomnak.

Ujdonságok.
 * A Bathány Lajos emlékszóbrára Kallós Lajos 2 ft fotó küldött be szerkesztőse-günkhez. Eddig fösszeg 338 ft.
 * A gazdasági gyűlés, mely ma dél-
 előttre volt kitűzve, elnapoltatik, miután a vá-lasztmányi tagok nem jelentek meg kellő szá-mal.
 * Együd István a holnap tartandó ma-
 keveleli előadás rendezése végett átráudt N.-
 Váradról s az ő buzgalma a t. műkedvelő urból-
 gyek és urak reményre jogosító képessége mellett a szép sikert előre is biztosítja.
 * A színház ingóságai. Érdeknesk
 véjük felemelteni a színház ingóságainak kimu-tatását. A ruhafár értéke 3352 ft 20 kr, a díszle-téké 69,375 ft, más kellekeké 1354 ft, a caschiro-zásoké 296 ft 70 kr, a könyvtár értéke 4259 ft 80 kr, (meiyből esik az operákra, operettek-re és közénkre 2351 ft, a drámákra, népszim-
 nek-re s vigjátékokra 1908 ft 80 kr.) — Az egész együtt véve képvisel 78,637 ft 70 krnyi összeget.
 * A joghallgatók — bir szerint —
 becsületbíróságot szándékoznak a magok körében felállítani. Ez intézkedés igen korszerűnek bi-zonyult be, s hazánkban már több város ifjusága életbe léptette, s óhajjuk, hogy nálunk is léte-süljön.
 * Ismét egy kis Balla Gergely.
 Valami zsidó gyereket kísértek fel tegnap a ka-pitányi hivatalhoz, kit egy zugkorszában meg-csipek, azon gyauu alatt, hogy az őt több rendbeli család követelt el 1300 ft. Körözve is volt már hivatalosan születése helyéről Szatmárról, tulaj-donképeni neve Guttman Hermann; szerte járt

aranyozott biborkörlet takarta, az ablakfüggönyök a legnehezebb helyeműl voltak, s mind ez ille-telmes fényt a pompás rózsafabutorraz egészíté ki, mely egy légszűrőmáppal volt megvilágítva.
 Milburn a pamagra teltető vendéget, elője rakott egy rakás szivart s melléte foglalt helyet.
 — Tegye magát kényelembe kedves doktor, mintha csak otthon volna, — szőlt Milburn.
 Engedje meg, hogy egy pohár brandyvel és vízzel megkínálhassam. — Nem fog ez önnek megártani, mert husz éves brandy ez.
 Amár érezte Reginald, hogy már eleget ivott, mégis félt, hogy annak elfogadásával a házi gazdát megsértéhi, fejével belegegyezést intet.
 Milburn mindent elkövetett vendége mu-lattására; beszélt a költők, beszélőkről, törté-nészek felől s fényes tanúságát adta nagy olva-saltságának s roppant emlékező tehetségének.
 — Jöjjen doktor, — szőlt beszélgetés köz-ben — önnék látnia kell az én laboratoriommat.
 E szavakkal fölállott, karon fogta Reginald-
 dot és egy áttellenes eső szoba ajtaját nyitá meg, mely Reginaldot bámulatba álltá el. Oly vegé-szeti műtermen volt ez, melnyél szzebbet és töké-letesebbet nem látott életében. Minden vegészeti készlet és gépezet fölállítva volt ott. Különféle edények egész sora faállványokra s egy hosszú asztalra mindenféle nemű és nagyságu mértékek voltak elhelyezve s az egész termet sajátosság-
 os illatú tölté el.
 — Önt bámulat fogja el, — szőlt Milburn — nemde nem képzelté, hogy ily vegészeti fedez het föl bennem?
 — Istenemre nem! — válaszolt Reginald. S e tudományak melyik ágára szentelte ön ma-gát különösen?
 — Ön engem őrdjónőnek fog tartani, mint már mások is tartottak, midőn a kérdésre felel-tem, hogy t. i. mint azt a középkor búvegyészei tevék — az élettalit kereselem.
 Dr. Chariton szemébe bámult e férfiak. Nem volt képes szólni; nem akart hinni filének.
 (Folyt. köv.)

TÁRCZA.

A tűzpróba.

Regény az amerikai életből.
 — Irta: Dr. Williams J. B. —
 (Folytatás.)

A Taylor éterméhez értek égen. Milburn a szépen kiválgított ablakokra tekintve így szőlt:
 — Mit gondol ön doktor, nem jó lenne-e kissé étkeznünk? Nekem úgy tetszik, a rozsz zene egészen kihatott.
 Miután Chariton is éhes volt, az indítvány ellen mi kifogást sem tett. Bementek és megren-delték a vacsorát. Itt oly körülmény adta magát ék melynek ő eleinte semmi fontosságát sem tu-lajdonított, melynek borzasztó értelme azonban később annál tisztábban állott előtte.

Mintegy öt perczig ültek itt együtt, midőn egy férfi lépett a terembe, ki tőlök vagy két asz-tallal tovább foglalt helyet. Az orvos aligba méltatta volna figyelmére, ha ez és Milburn meg nem hájták magukat egymásnak, és így, miután oka-volt Milburn ur ismeretéigére némileg kíváncsi lenni, közlebebből szemügyre vette e férfit és az-után kénytelen volt magának bevallani, hogy oly semmirekellő arczót sohasem látott életében. Halványárga bőrszínéről s koromfekete hajáról itélve ez idegen külföldinek látszott, spanyol vagy olasznak. Fekete szuró szeme mélyen fektűt gödrében s szüntelenül kémkedett a teremben. Vastag orra és duzzadt kiálló ajka s fésületlen zilált haja egészíték ki e közönseges gyanus arczót.
 — Látja ön azt a férfit? — kérde Milburn az idegenre mutatva.
 — Látom, — válaszolt Reginald.
 — Ez egy olasz patriota, Mazzininak egyik barátja, de ép úgy, mint ez, számúzve van há-zájából.
 — Igazán mondvá — szőlt Reginald — megjelenése nem nagyon ajánló, és ha valamennyi

150,000, 100,000, 50,000,
2: 20,000, 3: 15,000, 4:
5: 10,000, 21: 5,000,
35: 2,000, 255: 500, 350:
 ft ezüst.
 12. Cs. arany 5.86, ezüst 121.50
 s. kiadott. **Olah Károly.**
 Borostyáni Vándor.

150,000, 100,000, 50,000,
2

